

ВЕЛИКО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Стенографски дневник

НА

135. заседание

Събота, 3 януари 1948 г.

(Открито в 15 ч. 45 м.)

Председателствувал подпредседателят д-р Георги Атанасов.

Секретар: Ефрем Митев.

СЪДЪРЖАНИЕ:

Съобщения:	Стр.	Стр.	
Отпуски	881	здравяване на общините (Приемане на първо и второ четене	881
Законопроекти	881, 888	2. За бюджета и отчетността по бюджета (Приемане на второ четене)	882
Дневен ред:		Говорил министър д-р Иван Стефанов	882, 884
Законопроекти:		Дневен ред за следващото заседание	885
1. За допълнение на закона за финансово облекчение и за			

Председателствуваш д-р Георги Атанасов: Присъствуват нужното число народни представители. Обявявам заседанието за открито.

(От заседанието отсъствуват следните народни представители: Александър Ковачев, Александър Оббов, Анастасия Каварджикова, Ангел Бъчваров, Ангел п. Илиев, Атанас Добревски, Билял Мурадъв, Борис Стоев, д-р Васил Ханджиев, Васил Ацев, Влада Василева, Владимир Поптомов, Ганя Костов, Ганю Минев, Ганю Златинов, Генчо Райков, Георги Връбчев, Георги Генов, Георги Хайдутов, Георги Босолов, Горин Ангелов, Гочо Грозев, Гочо Терзиев, Деню Попов, д-р Димитър Хаджиев, Димитър Чорбаджиев, Димитър Греков, Димитър Петров, Диню Тодоров, Дойчо Чолаков, Дойчо Сербецов, Дончо Досев, Дочо Шипков, Жейка Хардалова, Желю Илинов, Желязко Стефанов, Иван Василев, Иван п. Димитров, Иван Евтимов, Иван Попов, Иван Делев, Иван Бенев, Илия Бояджиев, Исмаил Саркоджов, Йордан Петков, д-р Йордан Чернев, Йордан Маргенов, Костадин Денев, Костадин Лазаров, Коум Миланов, Крум Кюляков, Любен Гумисров, Макра Гюлева, Марин Шиваров, Марин Маринов, Мата Тюркеджиева, Минчо Минчев, Мустафа Юмеров, Неделчо Пандов, Недялка Душкова, д-р Ненчо Николаев, Никола Минчев, д-р Никола Кръшков, Никола Янев, Петко Стоянчев, Петър Еомбов, Петър Тодоров, Петър Пергелов, Сава Дълбоков, Слав Балджиков, Сотир Колев, Спаска Воденичарска, Стамо Костадинов, Станка Димитрова, Стефан Бакърджиев, Стою Нелелчев, Стою Паликушев, Стоян Гюров, Стоян Попов, Тано Цолов, Тодор Атанасов, Тодор Янакиев, Филип Гиуров, Христо Георгиев, Цанко Гриворов, Юсип Еминов, Яна Манева, Янко Димитров, Янко Комитов и Янко Георгиев)

Председателството е разрешило отпущк на следните г-да народни представители: Васил Василев — 6 дни, Георги Данков — 1 ден, Генчо Райков — 5 дни, Елена Гавраилова — 2 дена, Иван Василев — 3 дни и Йордан Петков — 4 дни.

Следните г-да народни представители, които са ползували повече от 20 дни отпущк, искат сега допълнителен отпущк, за което е необходимо съгласието на Събранието, а именно:

Народният представител Костадин Лазаров моли да му се разреши отпущк 1 ден. Същият досега се е ползувал с повече от 20 дни. Ония г-да народни представители, които са съгласни с това искане на народния представител Костадин Лазаров, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител Тодор Павлов моли да му се разреши допълнителен отпущк 12 дни. Същият се е ползувал досега с повече от 20 дни. Моля ония г-да народни представители, които са съгласни да се разреши на народния представител Тодор Павлов допълнителен отпущк 12 дни, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Съобщавам на Събранието, че в бюрото са постъпили следните нови законопроекти:

От Министерството на вътрешните работи — законопроект за изменение на закона за избиране на народни представители за обикновено Народно събрание.

От Министерството на външните работи — законопроект за изменение и допълнение на закона за таксите, събирани от Министерството на външните работи и от българските легации и консулства в странство.

Тия законопроекти ще бъдат раздадени на г-да народните представители и поставени на дневен ред.

Пристъпваме към разглеждане на определения за днешното заседание дневен ред — точка първа:

Първо четене на законопроекта за Допълнение на закона за финансово облекчение и за здравяване на общините.

Моля г-на секретаря да прочете законопроекта.

Секретар Ефрем Митев (с): (Чете)

„МОТИВИ

към законопроекта за допълнение на закона за финансово облекчение и за здравяване на общините

Г-жи и г-да народни представители! Имуществата в България, предадени като репарации на Обединените народи, съгласно особените законположения, са обложени на общо осигуряване с данък върху сградите. Но поради това, че приходите от тези имуществата са малки, за да се изплатят всички данъци и такси, тежести върху тях, временно тези имуществата ще следва да бъдат обложени с минималния размер на данък върху сградите, а именно 2.5%.

Гр. София, 25 декември 1947 г.

Министър на вътрешните работи: Антон Югов

ЗАКОНОПРОЕКТ

за Допълнение на закона за финансово облекчение и за здравяване на общините

Параграф единствен В забележката към чл. 48, след думите „веронзповедни общини“, думата „и“ се заменя с запетая, а след думите „политически партии“, се прибавят думите: „както и имуществата, предадени като репарации на Обединените народи съгласно особените законположения.“

Председателствуваш д-р Георги Атанасов: Няма записани оратори. Пристъпваме към гласуване.

Ония г-да народни представители, които са съгласни и приемат на първо четене законопроекта за допълнение на закона за финансово облекчение и за здравяване на общините, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата г-н министърът на финансите, който замества г-н министъра на вътрешните работи.

Министър д-р Иван Стефанов: Аз моля Великото народно събрание да се съгласи, законопроектът да бъде гласуван, по спешност, и на второ четене, тъй като нямаме никакви изказвания и предложения за изменения и допълнения.

Председателствуваш д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с предложението на г-н министъра на финансите, току що приетият на първо четене законопроект да се приеме по спешност и на второ четене, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на секретаря да докладва законопроекта на второ четене.

Секретар Ефрем Митев (с): (Чете)

„ЗАКОН

за Допълнение на закона за финансово облекчение и за здравяване на общините.“

Председателствуваш д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с заглавното на законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Ефрем Митев (с): (Чет: параграф единствен)

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с параграф единствен на законопроекта, моля да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме към разглеждане на точка втора от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за бюджета и отчетността по бюджета.

Има думата г-н министърът на финансите.

Министър д-р Иван Стефанов: Драги народни представители и представители! Представеният на вашето внимание законопроект замества една част от положението в сегашния действащ закон за бюджета, отчетността и предпоставията. Останалата част от тези положения се урежда с законопроекта — който днес вероятно ви е раздален — за доставянето на стоки и услуги за сметка на държавата.

Представеният на вашето внимание законопроект има няколко много съществени положения. Аз искам да обрна вниманието ви върху това, че с него се туря съвсем нови основи за съставянето и изпълнението на държавния бюджет, като същевременно и контролът за изпълнението му се значително засилва.

В бъдеще държавният бюджет ще представлява действително единен бюджет за всички разходи и необходимите за тяхното покритие приходи, които се извършват в нашата страна. Бюджетът по право е един план за тези разходи и за необходимите за покритието им приходи. В държавния бюджет ще бъдат включени не само, както досега, разходите и приходите, които се извършват пряко от централната държавна власт, а и онези разходи и приходи, които се извършват и събират от народните съвети. Разбира се бюджетът включва различни тези приходи и разходи.

Що се отнася до разходите за централните органи на държавната власт, то те са подредени по ведомства, по своя характер икономически и финансов, по своето предназначение, докато разходите на местните народни съвети се включват с тяхната обща сума. Това включване става посредством включването с общите им суми на бюджетите на околните народни съвети. От своя страна бюджетите на околните народни съвети включват с обща сума бюджетите на общините в обсега на съответните околните народни съвети.

Някой ще каже, че това е едно формално включване. Съвсем не е така. Казие се със съставянето на бюджета на държавата да бъдат зачетени всички потребности и всички възможности на държавата, както в нейните централни органи, така и в местните й органи — околните и общините. Глава втора от законопроекта разглежда подробно това със съответните законоположения — че съставянето на бюджета се извършва по следния начин: започва се от долу с представянето на проекти на местните държавни органи и на финансовите планове на обособените на самостоятелна държавна предприемия; чрез околните общинските проекти стигат в Финансовото министерство, а чрез съответните тръстове финансовите планове на предприемията достатъч в съответните министерства и оттам в Плановата комисия и в Министерството на финансите. Въз основа на тези проекти, които, от една страна, предвиждат какви разходи трябва да бъдат направени за задоволяването на съответните потребности и какви приходи могат да бъдат събрани за покритието на тези разходи, се съставя проектът на общодържавния бюджет. Тогава се преценява дали това, което се е предложило от долу, може да бъде осъществено и къде трябва да бъдат направени съответните поправки, за да се получи един реален план за разходите и съответните приходи на държавата, и в централните й органи, и в местните й органи. Когато това се установи от правителството, тогава, въз основа на този проект вече съставен от правителството, се предприемат съответните корекции надолу до общините и до предприемията. По този начин, макар да фигурират местните народни съвети в бюджета на държавата само с общите им суми, те са реално предвидени с всички техни потребности и с всички техни възможности за реализирането на съответните приходи.

Работата по съставянето на бюджета, разбира се, става много по-сложна, много по-голяма, изискваща повече време. Всичките тези правила за съставянето на бюджета са доста подробно очертани в параграфите към глава втора на представения бюджетен проект. Обаче тази работа е много благодарна и тя единствено може да обезпечи на бюджета на държавата действителна реалност, действителна уравновесеност.

Преди да премина към въпроса как в бъдеще се обезпечават реалността и уравновесеността на бюджета, аз бих искал да обрна вниманието ви върху това, че с представения законопроект се осъществява такова единство на държавния бюджет, каквото нашата страна не познава в своята история. В течение на повече от 15 години българските правителства са се стремили да осъществят едно отчасти единство на бюджета, а в течение на десетилетия съответни професори и хора, които са смятали, че разбират финансовите въпроси, са проповядвали принципа за единство на бюджета. Обаче това скромно осъществяване на този принцип, извън бюджета на държавата, само на държавата, без тогавашните самоуправителни тела — да няма други сметки — не може да бъде осъществено. На много пъти отделни финансови министри са ликвидирали съществуващите фондове, обичае преди още да се махнат от местата си тези финансови министри, те самите понякога са създавали нови фондове извън бюджета на държавата.

В глава шеста с членове 37 и 38 на законопроекта се предвижда, че фондове могат да бъдат учредявани само с закон и след предварително писмено съгласие на министъра на финансите. Това не е ново положение. То съществувало и по-рано. Това, което е ново, то е, че учредяването на фондове се допуска само за нужди, които не могат да бъдат задоволени от бюджетни средства и когато приходите, събирани от тях за посрещане на целите им, не произхождат от облагани. Не може в бъдеще да става това, което по-рано беше

ежедневна практика, така да се каже, да се казва наир., че се слага върху една колко процента върху дагъжа сгради и се отделя в фонд един кой си за един-какви си цели. Това не може да стои за в бъдеще. Никакви средства, които идат от облагани, не могат да бъдат източници на фондови бюджети.

Освен това в чл. 38 се казва, че се закриват всички фондове, които не отговарят на условията, предмет на предходния член, при които значи се поставят цели, за които се дават и бюджетни средства или пък които имат за приходи приходи от облагани, както и ония, пущага от които е преминала. По същата причина се закриват и фондовете, които произхождат от завещания и дарения, управлявани от държавата, когато целите, за които са създадени, се покриват и от средствата на бюджета.

По този начин в бъдеще ние няма да издаваме в финансовото положение да закриваме извъншни фондове, а след това веднага да пристъпваме към създаването на нови. Ние трябва веднага да осъществим от мисълта, че само тогава си обезпечаваме средствата за дадени цели, когато ги туряме на страна, в отделни фондове. Ние искаме действително да осъществим едно единство в бюджета на държавата така, че да се знаят какви средства се предвиждат по бюджета за задоволяването на различните потребности и че действително във от тези средства никакви други не се използват за дадените цели.

Разбира се, съвсем друго качество единство се получава тогава, когато включиме в държавния бюджет бюджетите на местните органи. Това нещо е качествено съвършено ново и защото то е осъществено само в две страни — в Съветския съюз и Федеративната народна република Югославия.

Съставянето на бюджета по законопроекта се поставя в тясна връзка и със съставянето на стопанския план. Не може да бъде и иначе, защото бюджетът, като един план, е органически свързан, и може да се каже всеобщо свързан със стопанския план.

Въобще може да се каже, че въвеждането на плановото начало в стопанството, все по-успешното и по-пълното планиране в стопанството облекчава и задачата за съставянето на един реален и уравновесен бюджет — бюджет, който е вкоренен във всички посоки на стопанската действителност.

С законопроекта се предвижда още, че бюджетът се съставя за една година, но в интереса на по-пълното обезпечаване, на свързването, на съобразяването на изпълнението на бюджета със съществуващите условия, възможности и потребности се предвижда да се съставят, въз основа на бюджета за цялата година, тримесечни бюджетни планове. Тези тримесечни бюджетни планове не само имат за задача за един по-къс и близък период по-конкретно да очертаят потребностите, които ще трябва да бъдат задоволени през този кратък период, не само ще имат пред вид какви средства могат да бъдат събрани през това тримесечие, но ще може по този начин да се съобразява въобще изпълнението на плана със съществуващата обстановка и с евентуалните изменения, които стават в нея. Нещо повече, въз основа на тримесечните бюджетни планове се съставят месечни касови планове, които трябва да обезпечат покритието на всички разходи на държавата с постъпленията от съответния месец. И ако се окаже, че трябва да бъде разходвано нещо в повече, отколкото в дадения месец постъпва, то това да се знае тогава, да се предвиди покритието чрез краткочрочен заем от банковата система и да се предвиди покритието на това текущо задължение на държавата чрез следващите месечни планове.

Законопроектът изрично предвижда, че тия краткочрочни заемания на средства от банковата система от страна на държавата при недостатъчност на постъпленията за отделни периоди през годината трябва да бъдат покрити до края на бюджетната година, т. е. да се осъществят на дело уравновесяването на държавния бюджет. И това изработване на тримесечни бюджетни планове и на месечни касови планове става както за централните държавни органи, така и за местните държавни органи в околните и общинските народни съвети.

Само така, чрез едно непрекъснато следене за изпълнението на бюджета, чрез едно непрекъснато съобразяване на това изпълнение със съществуващата и менеща се обстановка, със съществуващите и менящите се условия и потребности, действително се обезпечават едно изпълнение, което да избягва всякакви изненади. Мнозина от вас ще си спомнят какво беше положението в „добро старо време“ — не в условията на следвоенна обстановка — когато заплатите на чиновниците не се плащаха за 5-6 и 8 месеца и в течение на години чиновниците оставаха кредитори на държавата. Не за месеци и не за тримесечия тогава се осъществяване уравновесяването на бюджета, съобразяване изпълнението на този бюджет със съществуващата обстановка, а минаваха години, без да бъдат взети съответните мерки. Сега това е невъзможно.

В глава III за изпълнението на бюджета се изброяват най-съществени положения, които обезпечават тъкмо това непрекъснато следене за изпълнението на бюджета.

В законопроекта друг един нов елемент е, че се подчертават грижите за събирането на приходите. Досега у нас обикновено като се говори за бюджет се разбират повече разходи. Таки са свикнали и нашите ведомства и в центъра, и в местните държавни органи. Може да се каже смело, че у нас няма министерство, което да смята, че е длъжно да се грижи за онези постъпления, които стават чрез него, за държавното съкровище. Те се интересуват изключително за разходната част — какви средства могат да имат на разположение и как да ги изразходват. С законопроекта, който е представен днес на второ четене тук, се предвижда отговорност за отделните ведомства за това, колко редовно да бъдат за събирането на предвидените в бюджета на държавата приходи.

В законопроекта има няколко законоположения, които се отнасят до финансов контрол и до финансовата дисциплина. Действи-

телно изпълнението на бюджета и плавно изпълнението на неговата общественно-икономическа и социална функция не може да се обезпечи, ако няма една здрава, съзнателна, желязна финансова дисциплина. Трябва действително обществените средства, събрани по разните пътища на приходния бюджет, да бъдат използвани за целите, за които са предвидени в бюджета. Иначе не би било изпълнение на един план упражнението на бюджета, а би било едно водене по хрумванията, по решенията, по преценките на съответните разпоредители с кредитите на бюджета. За да се обезпечи тази финансова дисциплина, се предлага въвеждането на един строг финансов контрол. А за да може тази финансова дисциплина и този финансов контрол да се провеждат правилно, цялостно, предлага се пълното централизиране на контрола в ръцете на Министерството на финансите. С чл. 32 например се предлага, че общият контрол по изпълнението на бюджетите принадлежи на министъра на финансите и се извършва от неговите органи, те се назначават от него и му представят отчет за дейността си. Ако органът на министъра на финансите в дадено ведомство, в дадено място не бъде зачетен като такъв, т. е. ако се получи противоречие между онова, което органът на финансовия контрол счита за правилно по даден разход, и съответния разпоредител по кредита, то органът на министъра на финансите е длъжен да каже първо своето мнение пред съответния разпоредител по кредита, а след това да донесе за това различие в преценките до по-горната инстанция. И тогава министърът на финансите може да нареди в друго ведомство чрез своя орган да се извърши онова, което е съобразно с законите, което е съобразно с бюджета на държавата. В други случаи се предлага даже финансовият министър да спре даването на средства по съответните параграфи за дадено ведомство, шом като установи, че има противозаконно действие или използване средствата в противоречие с предписанията на закона за бюджета за дадената година.

В законопроекта са предвидени някои законоположения и отчасти отговорността на отчетността и на органите по финансовия контрол. Тия законоположения наистина съдържат доста тежки санкции, но това е необходимо, за да се обезпечи едно изпълно, правилно и освободено от всякакви злоупотребления изпълнение на бюджета.

Когато по един или други причини в началото на бюджетната година законът за бюджета не е гласуван, при досегашната практика се допускаше упражнението на бюджета за следващите три месеца, за първите месеци от новата година в размери на по една дванадесетинка от бюджета за предшестващата година. В предложения законопроект се предлага вместо тези дванадесетинки съвършено механично определяни, ни най-малко несъобразени със сезонността и с действителните условия и потребности, най-много за три месеца да може да се извършва упражнението на бюджета въз основа на изготвения и приет от Министерския съвет бюджетен проект който в последствие, разбира се, подлежи на одобрение от Народното събрание. Ако и такъв проект не е готов в началото на бюджетната година, то тогава само се вземат под внимание размерите на разходите от миналата година, като се съобразяват обаче с онова положение, което се създава от сезонността към началото на бюджетната година.

Тези са основните положения, които аз исках да изтъкна пред вас, за да дам една характеристика в най-общи черти, в най-съществени черти на представения законопроект.

Аз не искам да се впускам в анализ на онези положения, които имат по-второстепенно значение. Аз искам само да подчертая, че съставянето на един реален, уравновесен, съобразен с възможностите и потребностите бюджет може да бъде обезпечено само тогава, когато се извършва със съобразяване в най-тясна връзка и във всички направления със стопанския план, от една страна, и когато се даде нужното съдействие от долу до горе на Финансовото министерство от друга страна, за да може бюджетът да бъде съставен действително с отчитане на всички възможности и на всички потребности.

На второ място трябва да се подчертае, че провеждането на финансовата дисциплина и на финансов контрол не може да бъде обезпечено и с най-прекрасния апарат на финансовия контрол. Провеждането на здрава финансова дисциплина, провеждането на достатъчен финансов контрол може да бъде обезпечено само тогава, когато зад тая финансова дисциплина и зад този здрав финансов контрол се води борба от всички държавни органи и когато това провеждане стане една задача на организираната общественост в нашата страна.

Ето защо аз смятам, че работата на Министерството на финансите в изпълнение, в провеждане на този закон не е една работа ведомствена, затворена в рамките на едно министерство, а е работа от прикстенно обществено значение и работа, която трябва да се опира на всички държавни органи и на цялата организирана отечественофронтонска общественост у нас.

Драги народни представители и народни представителки! Представеният законопроект, както вие сте имали възможност да се уверите в това, представлява една голяма крачка напред в нашето финансово законодателство въобще, представлява една крачка от значение за прилагане постановленията на Конституцията на Народната република. И аз имам, мисля, основание да смятам, че няма да се намери народен представител, който да се обяви против този законопроект. Аз смятам, че може с чиста съвест всеки от нас да го гласува на второ четене член по член, така като ни го представя комисията. (Ръкоплескания)

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Пристъпваме към гласуване на второ четене законопроекта за бюджета и отчетността по бюджета. Моля г-н докладчика да докладва.

Докладчик Тодор Иванов (к): Г-жи и г-да народни представители! Както чухте и от г-н министъра на финансите, съществени изменения в предложения законопроект не са направени от комисията. Законопроектът е приет от комисията почти тъй, както е предложен, с малки изключения. (Чете)

„ЗАКОН

за бюджета и отчетността по бюджета.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с заглавието на законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Глава I

Общи правила

Чл. 1. Бюджетът на Народната република България е план, съдържащ всички кредити за извършване необходимите през годината разходи по стопанското изграждане, материалното и културното повишаване, социалното осигуряване на народните маси, обезпечаването на държавната независимост, осигуряването отбранителната мощ на страната и издръжката на държавния апарат, както и всички приходи за покриване на тия разходи.

В този бюджет се включват в общи суми бюджетите на околийските народни съвети, а в последните — тия на общинските народни съвети.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 1 на законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

Чл. 2. Държавният бюджет се съставя от министъра на финансите, одобрява се от Министерския съвет и се гласува от Народното събрание.

Бюджетите на околийските и общинските народни съвети се съставят от съответните управи на същите в рамките на държавния и околийския бюджети и се гласуват от самите съвети.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 2 на законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

Чл. 3. Бюджетът трябва да съдържа кредити за посрещане на всички разходи на органите и учрежденията на държавната власт, както и всички приходи за посрещане на тия разходи.

Не могат да бъдат извършвани никакви разходи без да има разрешени за целта кредити.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 3 на законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

Чл. 4. Разходите на държавата и народните съвети се покриват от собствени приходи. Ако необходими и планоно предвидени разходи не могат да бъдат покрити със собствени приходи, то покриването им става от средствата по бюджета на по-горния орган на държавната власт.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 4 на законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

Чл. 5. Ако през бюджетната година, с закон се намалят приходите или увеличат разходите, предвидени в бюджета, преди да бъдат поставени в действие разпоредбите на такъв закон, трябва да се осигурят необходимите средства за набавяне липсващите приходи или за покриване на новите разходи.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 5 на законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

Чл. 6. Във всеки бюджет се предвижда резервен фонд, служещ за покриване на разходи, за които бюджетните кредити са се оказали недостатъчни, както и за неотложни разходи, за които няма разрешени кредити.

Използването на суми от резервните фондове на бюджетите става по нареждане на Министерския съвет, за държавния бюджет; на министъра на финансите — за околийските бюджети и на председателите на околийските управи — за общинските бюджети.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 6 на законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

Чл. 7. В случай че бюджетът не се приеме своевременно, изпълнява се временно бюджетпроектът за новата година. Ако и бюджетпроектът не е готов, използва се бюджетът за позаклатата година, в в даден случай, но за повече от три месеца.

Временното изпълнение на бюджетопроекта или на бюджета за изтеклата година става по решение на Министерския съвет и подлежи на одобрение от Народното събрание."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 7 на законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

"Чл. 8. Бюджетната година и изпълнението на бюджета започват на 1 януари и приключват на 31 декември."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 8 на законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

"Чл. 9. Сключването на заеми от чужбина или чрез вътрешна публична подписка, стига по решение на Министерския съвет, одобрено от Президиума на Народното събрание."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 9 на законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

"Чл. 10. Исканията на министрите, както и на околийските управы, по бюджетни и въобще по финансови въпроси до Министерския съвет, се отправят чрез министъра на финансите. Такива покания на общинските управы се отправят чрез съответните околийски управы.

Решения, взети не по този ред, са нищожни."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 10 на законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

"Чл. 11. Без предварителното писмено съгласие на министъра на финансите в никой законопроект не може да се вписват заемполюжения, които биха задължили държавата с нови разходи или намалили бюджетните приходи."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 11 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

"Чл. 12. Всички такси, събирани по специални закони, правилници и наредби за извършване на каквато и да е работа или услуга от държавни учреждения, са държавен приход и се внасят по бюджет."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 12 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

"Чл. 13. Министрите могат да възлагат на упълномощени от тях длъжностни лица правата, които имат по настоящия закон."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 13 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

"Чл. 14. Разпоредбите на този закон не могат да бъдат отменявани или изменявани с каквато и да е общ или специален закон, освен с закон за изменение или допълнение на настоящия закон."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 14 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

Глава II

Съставяне на бюджета."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с заглавието на глава II от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

"Чл. 15. Министърът на финансите определя сроковете и дава нареждания за еднообразното съставяне на всички бюджетопроекти от централните органи на държавната власт и управите на околийските и общинските народни съвети.

В определения срок общинските народни управы представят бюджетопроектите си на околийските управы. Последните, както и централните органи на държавната власт, представят бюджетопроектите си на министъра на финансите."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 15 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

"Чл. 16. В бюджетопроектите могат да се вписват само приходи, установени със съответен закон или произхождащи от стопанска дейност.

Общинските народни съвети могат да предвиждат в бюджетопроектите и приходи, произхождащи от облагане на местното население, но само след вземане предварителното писмено съгласие на министъра на финансите."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 16 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

"Чл. 17. При преглеждането на бюджетопроекта министърът на финансите заличава всички неправилно вписани кредити, отнасящи се до чужда дейност, забранени с закон или нецелесъобразни."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 17 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

"Чл. 18. Въз основа на представените бюджетопроекти и финансови планове, министърът на финансите изработва общия бюджетопроект на народната република, който внася за разглеждане и одобрение в Министерския съвет."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 18 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

"Чл. 19. Одобреният от Министерския съвет бюджет се внася от министъра на финансите в Народното събрание, с особено изложение и законопроект за бюджета на съответната година."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 19 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

"Чл. 20. Гласуването на бюджета от Народното събрание става по параграфи, след като същият е прегледан и одобрен от комисията по бюджета. Последната не може да увеличава или намалява предвидените разходи или приходи, без съгласието на министъра на финансите.

Предложения за увеличение на разходи и приходи, направени в Народното събрание, не могат да бъдат гласувани, преди да са били разглеждани от комисията по бюджета."

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Има думата г-н министърът на финансите.

Министър д-р Иван Стефанов: Драги народни представители и народни представителки! Поканен съм да дам някои обяснения по този чл. 20, който в някои уши прозвучал много странно. Някои са разбърчали, че тук се касае за установяване на една пълна диктатура на финансовия министър при изготвянето на бюджета. Съвсем не е така.

Ако се прочете внимателно чл. 20, вижда се, че с първата алинея се постановява, бюджетарната комисия да не може да взема окончателни решения за увеличаване на разходи или за намаляване на приходи без съгласието на министъра. Това значи, че в пленума бюджетарната комисия може да направи от свое име предложение за известно увеличение на разходи или намаление на приходи, но трябва да се каже от докладчика на комисията, че министърът на финансите не е съгласен с това предложение и че затова комисията не е взела окончателно решение.

Втората алинея се отнася до предложения, които могат да бъдат правени в пленума от всеки народен представител. Чл. 20, алинея втора, не осуетява възможността да се правят предложения в пленума за увеличение на разходи, респ. за намаление на приходи по даден бюджетопроект. Изисква се само едно условие, за да могат да бъдат правени такива предложения — тия предложения да са били разглеждани в бюджетарната комисия. Бюджетарната комисия може да е отхвърлила такова предложение, финансовият министър също така да го е отхвърлил; но съответният народен представител, който смята, че трябва да направи такова предложение, може да го направи в пленума. Не може обаче никой народен представител независимо, случайно, по хрумване да прави предложение за увеличение на разходи или за намаляване на приходи — само за това се касае — без това предложение да е било обсъждано в бюджетарната комисия.

Това е смисълът на чл. 20. Чл. 20 иска, в тази деликатна материя да не се позволяват инициативи на хрумвания, инициативи на евтини ефекти. Трябва най-напред въпросът да е бил разгледан в бюджетарната комисия. Ако бюджетарната комисия и финансовият министър се съгласят върху нещо, тогава докладът се изнася без никакви уговорки. Ако финансовият министър не е съгласен, трябва това да се каже в доклада на комисията. Ако някой народен представител смята, че трябва да направи предложение за увеличение на разходи или за намаляване на приходи, трябва предварително това предложение да е било обсъдено в бюджетарната комисия. И ако то се приеме от бюджетарната комисия, ще бъде докладвано тук; ако не се приеме, народният представител може в пленума да го направи.

Д-р Георги Петков (сЛ): По правилника народен представител, който не е член на комисията, не може да прави предложение.

Петър Анастасов (сЛ): Това вземете пред вид.

Министър д-р Иван Стефанов: Всеки народен представител може да намери начин да направи предложение, ако смята, че е разумно и целесъобразно. Аз не мога да си представя, че бюджетарната комисия ще откаже да разгледа едно писмено предложение на всеки един народен представител, което той иска да направи в бюджетарната комисия.

Д-р Георги Петков (сЛ): Няма право да прави предложение.

Министър д-р Иван Стефанов: Ако правилникът забранява не-членове да правят предложения, бюджетарната комисия е достатъчно голяма, за да може такъв народен представител да намери един от членовете на комисията, който да направи съответното предложение.

Д-р Георги Петков (сЛ): Много условности има.

Министър д-р Иван Стефанов: Никакви условности няма. Има всичката целеустременост да не се допускат хрумвания в тази материя.

Петър Анастасов (сЛ): Никога не е било това.

Министър д-р Иван Стефанов: . . . и да не се допуснат опити за енгина и неотговорна демагогия. Това е целта на чл. 20.

Д-р Георги Петков (сЛ): Пленумът е компетентен срещу всяко хрумване.

Министър д-р Иван Стефанов: Чл. 20 прочее в двете свои алинеи съвършено ясно поставя въпроса и не може да има никакво двусмислие и никакво опасение от налагане волята на финансовия министър.

Д-р Георги Петков (сЛ): Изменете правилника.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Пристъпваме към гласуване. След обявяването на г-на министъра на финансите ще гласуваме чл. 20 на второ четене. Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 20 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 21. Окончателните бюджети на околийските и общинските народни съвети се съставят от съответните управи, в рамките на общия държавен бюджет, респективно на по-горния съвет, и гласуват от съответните съвети.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 21 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 22. Министерският съвет, по доклад на министъра на финансите, с предба определя кои от законоустановените приходо-източници ще бъдат отстъпени за покриване разходите по бюджетите на околийските и общинските народни съвети.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 22 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 23. Финансирането на държавните стопански предприятия се извършва по финансови планове, изработени по правилата на закона за самоиздръжка на държавните, държавно-автономните и автономните стопански предприятия, правилника за прилагането му и издадените наредби от министъра на финансите.“

Всеки бюджет трябва да осигурява необходимите средства за финансирането стопанската дейност на тия предприятия през бюджетната година.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 23 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Глава III

Изпълнение на бюджета.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с заглавието на глава III от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 24. Изпълнението на бюджета се състои в поемане на задължения, изплащане на разходите и в определяне и събиране на приходите.“

Това изпълнение се извършва чрез тримесечни бюджетни планове.

Тримесечните планове се съставят: за общинските бюджети — от общинските управи; за околийските бюджети — от околийските управи и за държавния бюджет — от съответните министри.

Одобряването на същите става: за общинските планове — от околийските управи; за околийските планове — от министъра на финансите, а за тия по държавния бюджет — от Министерския съвет, по доклад на министъра на финансите.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 24 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 25. В рамките на тримесечните бюджетни планове, министрите и председателите на околийските и общинските управи изготвят месечни касови планове, въз основа на които става изплащането на разходите.“

В тия касови планове се включват и предвижданията за неизбежните аванси. Начините и условията за оправдаването на авансите се определят в правилника за приложението на закона.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 25 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 26. Органите по изпълнението на бюджетите са длъжни да следят за своевременното постъпване на приходите според предвижданията, да вземат мерки за отстранение на пречките, които биха променили резултатите в сравнение с предвижданията и да извършват разходите икономно, и с грижата на добър стопанин. За тия си действия, те отговарят пред министъра на финансите като отчетници.“

При неизпълнение на задълженията им, както и за разходи, извършени във от разрешените кредити и съответните тримесечни бюджетни и месечни касови планове, тия лица носят дисциплинарна и материална отговорност.

В такива случаи, министърът на финансите може да прекрати и финансирането по изпълнението на бюджета.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 26 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 27. Изпълнението на бюджетите става от разпоредителите на същите. Разпоредители по бюджетите са: министрите, ръководителите на бюджетно обособените учреждения и председателите на народните съвети.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 27 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 28. Изплащането на бюджетните разходи стъква от съответните кредитни институти, по нареждане на министъра на финансите и неговите органи.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 28 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 29. От кредитите за безотчетни разходи могат да се изтеглят най-много до 1/4 от разрешената по бюджета сума, не по-рано от началото на тримесечието, за което се отнасят.“

Оправдаването на разходите става пред Министерския съвет.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 29 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 30. Сумите, постъпили от продажба на държавно имущество, се внасят на приход по бюджета.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 30 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 31. Явилите се през упражнението на бюджета, временни касови дефицити, вследствие на неравномерното постъпване на приходите, могат да бъдат покривани от произведението на краткосрочни заеми, сключвани от кредитни институти. Срокът за изплащането им, не може да надминава този на бюджетното упражнението.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 31 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Глава IV

Контрол по изпълнението на бюджетите.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с заглавието на глава IV от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 32. Общият контрол по изпълнението на бюджетите принадлежи на министъра на финансите и се извършва от неговите органи. Те се назначават от него и му представят отчет за дейността си.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 32 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 33. Контролът върху приходите се състои в непрекъснатото наблюдение върху постъпването на последните, проучване спянките за редовното им събиране и предлагане мерки за отстраняване тия спянки, както и за засилване на приходите, за което всеки финансов орган дава месечен отчет до съответния по-горен разпоредител по бюджета.“

Контролът върху разходите се състои в непрекъснато следене за извършване на разходите в рамките на бюджетните кредити, тримесечните бюджетни и месечните касови планове, за законосъобразното, целесъобразното и икономичното изразходване на бюджетните средства, и своевременното отчитане на разходите в предписаните от законите и правилниците срокове.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 33 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 34. За забелязаните нередовности, органите на министъра на финансите вземат веднага необходимите мерки за отстраняването им. При отказ за изпълнение на нарежданията, финансовият орган донася до съответния разпоредител по бюджета. Ако последният не вземе мерки за отстраняване на нередовностите, финансовият орган донася на министъра на финансите и постъпва съобразно с неговите нареждания.“

За неизпълнение на задълженията си, финансовият орган отговаря дисциплинарно, а в случай на щета — и граждански.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 34 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Глава V

Приключване на бюджета.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с заглавието на глава V от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 35. Неизползуваните в края на бюджетната година кредити арестават да бъдат в разположение на разпоредителите по бюджетите, и се закриват по книгите.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 35 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 36. Приключването на бюджета на Народната република България става с закон, който заедно с отчета на министъра на финансите за изпълнението му се внася в Народното събрание и се разглежда от последното едновременно с бюджета на държавата за втората следваща година.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 36 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Глава VI

Държавни фондове.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с заглавието на глава VI от за-

конопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 37. Учредяването на държавни фондове става само с закон и след предварително писмено съгласие на министъра на финансите.“

Учредяването на фондовете се допуска само за нужди, които не могат да бъдат задоволени от бюджетните средства, и когато приходите, събирани от тях за посрещане на целите им, не произхождат от облагания.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 37 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 38. Министерският съвет по доклад на министъра на финансите, закрива всички фондове, неотговарящи на условията, предмет на предходния член, както и ония, нуждата от които е преминала.“

По същия начин се закриват и фондове, произхождащи от завещания и дарения, управлявани от държавата, когато целите, за които са създадени, се покриват и от средствата на бюджета.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 38 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Глава VII

Искове срещу държавата и погасяване задължения по давност.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с заглавието на глава VII от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 39. Рекламации срещу държавни учреждения за изплащане на суми се смятат правилно заявени, само ако за целта е подадено писмено заявление до учреждениято, което дължи сумата или до надлежната финансова служба при министерствата, дирекциите и при околийските и общински народни съвети. В случай на отказ да се удовлетвори представеното искане, кредиторът е длъжен да заведе иск на общо основание в едногодишен срок от датата на отказа.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 39 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 40. Предявените срещу държавата искове се прекратяват служебно от съдилищата, ако не се представи удостоверение от надлежното учреждение, визирано или при подписано от началника на финансовата служба при министерствата, дирекциите и при околийските и общински народни съвети, че учреждениято не признава рекламацията.“

Учреждението е длъжно да отговори най-късно в едномесечен срок от датата, на която е заведено заявлението във входящия регистър. Ако в този срок учреждениято не отговори, счита се, че рекламацията е мълчаливо отхвърлена.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 40 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 41. Против държавата не може да има принудително изпълнение. Изпълнителен лист против нея не се издава, докато решението не влезе в законна сила.“

Лицата, които имат да вземат от държавата суми по изпълнителни листове, се отнасят чрез съответния държавен адвокат до надлежната финансова служба при министерствата, дирекциите и при околийските и общински народни съвети.

Кредитори, които не представят вземането по изпълнителните си листове, заедно с всички разходооправдателни документи, предявени в правилника за прилагането на настоящия закон, до три месеца от датата, на която е влязло в законна сила съдебното решение, губят право на лична за времето след датата, от която решението е станало неотменяемо.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 41 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 42. Когато се изплаща дълг, който се състои от капитал, лихви и изплащането не е пълно, направеното плащане се прилага по-напред от капитала.“

Лихвата, плащана от държавни учреждения за законни задължения и за отчуждени имоти за държавна и обществена полза, е равна на скотовия процент на Българската народна банка, а за договорни задължения не може да бъде по-голяма от скотовия процент на Б. н. банка, увеличен с 1%.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 42 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 43. Всички вземания, независимо от основанието им, които кредиторите не са поискали писмено в продължение на три години от края на бюджетната година, към която се отнасят, безразлично дали в бюджета е имало разрешен кредит или не, се погасяват.

Погасяват се също така и вземанията по издадени, но не осребрени до края на бюджетната година платежни заповеди, ако в тригодишен срок от края на бюджетната година, за която са били издадени, не са направени писмени постъпки за изплащането на сумата.

Тези разпоредби не се отнасят за случаите, когато сумата не е изплатена по нямеса на администрацията или вследствие на спор пред съдилищата. Новият давностен срок, който започва да тече след евентуалното прекъсване на първия, е също така тригодишен.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 43 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 44. Сумите по платежни заповеди, върху които е наложен заповор, се изтеглят от банковите институти в края на бюджетната година, записват се на депозит и се изплащат, когато съдът реши кому да се изплатят. Върху тия суми тригодишната давност няма приложение.

Горните разпоредби не засягат вземанията на държавните банки.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 44 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 45. Суми, произлизащи от неправилно или в повече събрани данъци, такси, мита, бери и други такива, връщането на които не бъде поискано в продължение на три години от събирането им, остават в полза на държавата. Тази давност се прилага, ако в специалните закони не е предвидена по-къса давност.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 45 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Глава VIII За отговорностите.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с заглавието на глава VIII от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 46. Лицата, на които са поверени държавни имуществи, както и тия, които изплащат държавни разходи или събират държавни приходи, са отчетници.

За своите действия отчетниците подлежат на контрол. Начинът на провеждането на този контрол се определя по действащите закони и правилници.

Отчетниците, поверили държавни материали, вещи или ценности на подведомствени лица, отговарят за действията на тези лица.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 46 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 47. Отчетниците подлежат на дисциплинарно наказание за неправилни, незаконни и ненавременни действия или бездействия. Ако от това е последвала щета за държавата, същите отговарят и граждански в размер на причинената щета. В случай че това е правено и с умисъл, с цел кредителство или набавяне облаги за своя или чужда полза, виновните лица носят и наказателна отговорност според законите на страната.

За невясването на бюджетните приходи и неоправдаването на авансови суми в установените срокове, отговорните лица се начислят от министъра на финансите с 1% месечна лихва върху неотчетената в срок сума за цялото време на закъснението.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 47 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 48. Отчетниците не носят отговорности за причинени щети, дължащи се на обстоятелства, които не е могло да се предвидят,

на непреодолима сила (форс-мажор), или на престъпления, извършени от трети лица при условие, че са били взети навреме всички предпазни мерки.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 48 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 49. Отчетникът не може да бъде държан отговорен и за загуби на материали, дължащи се на естествено изсъхване, разпизване и пр. (фири).

Размерът на допустимите фири се определя с правилник.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 49 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 50. Подлежат на дисциплинарна, а при причинена щета, и на материална отговорност, ония контролни органи, натоварени да бъдат върху правилното пазене и използване на държавно имущество, за редовното извършване на бюджетните разходи и своевременно постъпване на държавните приходи, които органи неправилно, недостатъчно или ненавреме са упражнили контрола и по този начин са способствували за причиняването на щетата.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 50 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 51. Установяването на неизпълнения става с актове на длъжностните лица, натоварени с контрола върху правилното използване на държавните имуществи и върху извършването на бюджетните разходи или събирането на приходите, съгласно с закон за финансовата инспекция.

За неизпълненията се издават постановления от министъра на финансите или натоварени от него длъжностни лица.

Издадените постановления подлежат на обжалване в тримесечен срок пред ревизионната комисия при Министерството на финансите. Решенията на последната са окончателни.

Необжалваните в законния срок постановления и решенията на ревизионната комисия при Министерството на финансите, се приемат в изпълнение по реда на закона за събиране на прекните данъци.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 51 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 52. Отговорността на държавния служител, като отчетник, се покрива с 15-годишна давност, начина от датата на злоупотреблението, липсата и отклонението на поверените му по служба държавни вещи, материали или ценности, ако в съответните закони не са предвидени по-дълги срокове.

За причинени на държавата щети искът на последната се покрива с давността, предвидена в чл. 19 от закона за държавните служители, а именно втора и трета.

Давността се прекъсва с актове, протоколи или решения, издадени от контролните служби.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 52 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Глава IX Преходни разпоредби.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с заглавието на глава IX от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): В чл. 53 комисията направи допълнение в първата алинея, прибави нова алинея втора и членът добива следната редакция: (Чете)

„Чл. 53. Настоящият закон влиза в сила от 1 февруари 1948 г. и отменя отдел I от закона за бюджета, отчетността и предприятията и всички други закони, които му противоречат.

Бюджетите за 1948 бюджетна година на общините на обща сума до 20,000,000 лв. и на общинските стопански предприятия, се утвърждават по реда, определен до влизането в сила на настоящия закон, а след назначаването на временни околийски управи — от тия управи.

Бюджетите за същата бюджетна година на останалите общини, се утвърждават от министъра на финансите.

Областните сметни палати, както и останалите служби, упражняващи контрол върху извършването на бюджетните разходи и събирането на приходи, продължават временно дейността си и след 1 януари 1948 г. по досегашния ред, доколкото той не противоречи на разпоредбите на настоящия закон.“

Министърът на финансите в шестмесечен срок от утвърждаване изборите за общинските и околийски народни съвети, или от назначението на временните управи на съветите, с наредба нарежда закриването на областните сметни палати и определя лицата и службите, които ще провеждат финансовия контрол при централните органи на държавната власт и при народните съвети.

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 53 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Тодор Иванов (к): (Чете)

„Чл. 54. За прилагането на настоящия закон се издават наредби и правилници. Действащите досега правилници и наредби, уреждащи начина на извършване и отчитане на бюджетните разходи, остават в сила, доколкото не противоречат на настоящия закон.“

Председателстващ д-р Георги Атанасов: Ония г-да народни представители, които са съгласни с чл. 54 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство Събранието приема.

Г-да народни представители! Съобщавам ви, че е постъпил в бюрото на Великото народно събрание законопроект за извършване

доставки и работи за сметка на държавата. Този законопроект се раздава на г-да народните представители и ще бъде поставен на дневен ред.

Дневният ред на днешното заседание се изчерпа.

Бюрото на Събранието предлага следващото заседание да стане в понеделник, 5 т. м., в 15 ч., със следния дневен ред:

Първо четене на законопроектите:

1. За изменение на закона за избиране на народни представители за обикновено Народно събрание.

2. За изменение и допълнение на закона за таксите, събирани от Министерството на външните работи и от българските легации и консулства в странство.

3. За извършване доставки и работи за сметка на държавата.

Ония г-да народни представители, които са съгласни с предложението на бюрото, следващото заседание да стане в понеделник, 5 дневен ред, който току що ви пречетох, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Закривам заседанието.

(Закрито в 17 ч. 5 м.)

Подпредседател: (п) Д-Р ГЕОРГИ АТАНАСОВ

Секретар: (п) ЕФРЕМ МИТЕВ

Началник на Стенографското отделение: (п) ТОДОР АНГЕЛИЕВ